महार्णवः १

ओं स्वस्ति श्रीगणराजाय नमोऽस्तु ॥ नमः सकलकल्याणभाजनायविनायिने ॥ नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरांनमः ॥ १ ॥ प्रवालादिप्रस्यद्युतिनिचयपर्यायवपुषे नमोविघ्नश्रेणिविघटनप्रतिष्ठायमहसे ॥ जगत्सादुर्भावस्थितिलयनिरासायरचनाविनोदासक्तायप्रणतफलसिद्धिप्रतिभुवे ॥ २ ॥ यदिन्दिरानाथपुरन्दरादिरारार्धनेभक्तिभरानताङ्गैः ॥ श्रीचण्डिकायाश्चरणारविन्दंवन्दामहेनःकुलदेवतायाः ॥ ३ ॥ प्रह्लष्टचलकुण्डलस्लवकघट्टगण्डस्थलंमहार्हमणिमेखलंमरकताङ्गरश्यामलम् ॥ करोत्करुणंसदाकलितपश्चपादकमंमहःकिमपिमोहनंकपटशैशवंकेशवम् ॥ ४ ॥ कान्तेक्तनागसिरुषायरुषंब्रुवाणंकुण्ठीकृताधरसनार्द्दनियच्छ्रुणेन ॥ मोनेनमानमधिगच्छतियादृदानुसापार्वतीहरिविभङ्गननुश्रिवंवः ॥ ५ ॥ म्रासीदसीमगुणटीककुलाम्बुराशावुद्यन्प्रभूतशुभकीर्त्तिघनप्रकाशः ॥ लोकैःसदाहृदिधृतोगुणसन्निविष्टःश्रीरत्नपालनरपतिर्भुवनैकरत्नम् ॥ ६ तस्यात्मजोभरहयालइतिप्रसिद्धःसिद्धाङ्गनाजनसमाजसमिद्धकीर्त्तिः ॥ दानेनयःसुकृतिनःक्षितिस्मदेन्यंसैन्यंचबेन्यसदृशःपतिभरतीनाम् ॥ ७ ॥ सुतोऽस्यजानःसुकृतोन्नतस्यनतस्यक

स्मिन्सदृशोवभूव ॥ यमस्यबलशद्यमवेक्ष्यतानोनाम्नाहरिश्चन्द्रइतिव्यधत्त ॥ ८ ॥ तस्यात्मजोभरदनुलपनायःसाधारणोभरमियंनिवेदान्यः ॥ प्रभूतपूर्वामवनीश्वरागमज्जीगयद्योजगतःसुकीर्त्तिः ॥ ९ ॥ वन्द्यच्छदाविरुदकीर्त्तिमहान्विताथोकृत्वापरत्रचनथेवविधातुमिच्छुःकीनाशपाशचयबद्धविमोचनार्थीतीर्थत्रयंकरविमुक्तिमचीकरद्यः ॥ १० ॥ यस्यात्मजःश्रीमदनेनुनाम्नाधाम्नाचरूपेणचसङ्गनाथैः ॥ रोषारुणेचक्षुषियद्विपक्षोनिनान्नकान्तारसमाश्रितोभरत् ॥ ११ ॥ यःकृपानाभरामान्धमायननानिसन्निबन्धांश्च ॥ कृत्वासुकीर्त्तिमेकामदीयांदृषन्मूर्त्तिभेदेन ॥ १२ ॥ परिशीलयतांकलाकलापंविदधानेनचभूरिशःपवन्यान् ॥ मदनेनमहीभृतानयेनपथिनान्तनभोजराजकीर्त्तिः ॥ १३ ॥ पुत्रेषुसत्स्वपिकलत्रयुगेऽयनस्यपुत्रोजगत्त्रयविस्तरकीर्त्तिपूरः ॥ जातोप्रियावनितरांप्रथमप्रसूतोनीचोमहोन्नतिमनल्पगुणेविनीतेः ॥ १४ ॥ उदारशीलोसुमनोविलासमनोज्ञवृन्दावनकेलिलीलः ॥ यशोदयावर्द्धितमङ्गलौघोरामक्षमाविश्रुतिसम्मतीतः ॥ १५ ॥ यश्चेश्वानुकरणेनयुवानन्दुःशक्तोऽ

ला

निकर्तुमयमस्मृतसङ्गोऽपि॥दाणग्विदानमखिलार्थिजनार्थसिद्धेः कीर्तिर्दिगन्तविततो
चयनस्तदीयो॥९॥ग्रप्रतिमलोकपथ्यां पृथ्वीमलुलयोरभुज्येष्ठः॥ग्रपरोमान्धात्रुगोमा
न्धातागीयतेजगति॥१०॥सोयंसकृतिविधातारिपुकुलजेतारमेनिमान्धाता॥विद्वन्मुखे
नमतिमान्सकविरत्नंमहार्णवंनाम॥१८॥श्रुतिस्मृतिपुराणानिसमालोक्यधर्मतः॥निब
द्धेतसमासेनानिबद्धोऽयंमहार्णवः॥२०॥तत्रतत्रवक्ष्यमाणसकलकर्मोपयोगित्वेनकर्मवि
पाकरूपरोगादिनिवृत्त्यर्थंप्रायश्चित्तादेरवश्यकर्तव्यतांप्रतिपद्यते॥तद्यथा॥ब्रह्महत्तयरोगी
स्यादित्यादिरोगनिदानकथनान्त॥निदानोच्छेदनंचव्याधिनिवृत्तेरवगत्यातत्रनिदानोच्छेदाप
त्तयित्वादितद्रोगयुक्तेद्वादशवार्षिकादिप्रायश्चित्तंव्याधिप्रतिक्रियादानादिकर्तव्यम्
ग्रत्रकेचित्त्ववतिष्ठन्ते॥तथाहि॥पापादुर्वस्तुनायेप्रायश्चित्तादिकर्तव्यमितिग्रुच्यतेनैन
त्सम्यक्॥नहिप्रारब्धफलस्यसर्वस्यनाशेकिमपिप्रयोजनमस्ति॥फलस्यप्रारब्धत्वात्
यथालब्धेधान्यफलेयवापिनिःस्तनगजशिरोवेदुलद्धापारस्यकारणरूपसासिद्धत्वम्

ग्रथरीत्यन्तरेणस्कन्दग्रहहरम्॥कर्मविपाकसमुच्चये॥उच्छिष्टबालमादायशयानंव्रत
भङ्गिनम्॥ग्रगृह्णन्तिग्रहस्कन्दग्रहाधानीज्वरान्मवेत्॥श्वासवान्वक्रनयनोबहुमूत्रपुरीष
वान्॥पार्श्वहृद्योःपरीतापस्तत्रेवंबलिमाहरेत्॥तत्रकृष्णमित्याकाङ्क्षायामाह॥मेषकुक्कुट
मांसञ्चपायसंसक्तवस्त्रया॥रुधिरंचहिरण्यञ्चेत्यन्नमलेबटस्यहि॥विनिक्षिपेच्चतुष्पथे
रक्तवस्त्रादिभिर्ग्रहम्॥ग्रभ्यर्च्यवक्ष्यमाणेनमन्त्रेणानेनसंयतः॥बधीतादांशस्कन्धंभहस
क्तमात्पाञ्चरपिया॥ग्रगृह्णीष्वबलिञ्चेमंग्रजाभिःसहपुष्टिमान्॥इतिरीत्यन्तरेणस्कन्दग्रह
हरम्॥ग्रथशिशुग्रहहरम्॥कर्मविपाकसमुच्चये॥देवब्राह्मणगुर्वार्यगोतीर्थाश्रवमानि
नम्॥शिशुग्रहःसङ्गमतेनतोज्वरयुतोभवेत्॥पूतीसारीचास्यशोषीपाणिपादश्रुक्ष्मवान्
तत्रलाजाःपायसञ्चेमांसंकुक्कुटमेवजम्॥सहिरण्यःपूर्णकुम्भोबलिर्भवतिशान्तिदः॥र
क्तवस्त्रादिभिःसम्यग्गृहमभ्यर्च्ययत्नतः॥बटमूलेबलिंदद्यान्मन्त्रेणानेनमन्त्रवित्॥ग्रगृह्णी
ष्वबलिंचेमंशिशुग्रहमहाग्रह॥ग्रात्मरक्षसुखंसिद्धिंप्रयच्छत्वंमहाबल॥इतिशिशुग्र

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

महार्णवः हहरम॥ अथ मेषग्रहहरम॥ कर्मविपाकसङ्ग्रहे॥ बालग्रहसमायुक्तं बालमादाय यत्नतः
भस्मनालाङ्गनेकुर्वन्नुदरिद्रोतिनंतरम॥ मेषग्रहःसङ्गमनेननःतज्वरवान्भवेत्॥ वायुप्रको
पःसर्वाङ्गेनेत्रयोर्मीलनंसदा॥ फेनिलास्योनभोहृष्टिरेकाभ्रमङ्गःचेष्टितः॥ पाणिपादप्रक
म्पीचजायतेनशान्तये॥ हिरण्यश्वेतवस्त्रंचयायसंसक्तवस्तया॥ लाजाश्चाप्यमित्येतद्
लिःपूर्णघटोगपिच॥ गन्धाद्यैर्ग्रहमभ्यर्च्यशस्त्रपाणिर्निशीथके॥ मन्त्रेणवस्यमाणेनपूर्वो
क्तञ्चबलिंहरेत॥ पूर्वोक्तञ्चेत्यनेनस्कन्दग्रहहरेबालरक्षार्थंसङ्क्रम॥ द्रोणमात्रंतुपक्वान्न
मित्यादिबलिरपिसमुच्चीयते॥ स्तुतोमेषग्रहरहीनस्यतहोषशान्तयेहिरण्यश्वेतवस्त्रंचेत्या
दिनोक्तोबलिर्देयः॥ बालकरक्षणार्थंतु द्रोणमात्रंतुपक्वान्नमित्यादिनास्कन्दग्रहहरोक्तोब
लिर्देयः॥ मेषग्रहोद्देशेनबलिदानमत्रमात॥ पूरहीष्वबलिञ्चेमं मेषग्रहमहाग्रह॥ प्रा
तुरस्मुखंसिद्धिंप्रयच्छत्वंमहाबल॥ इतिमेषग्रहहरम॥ मतिर्यैषांशास्त्रप्रकृतिरमणी
यावद्यवहतिःपरास्फीतंश्लाघ्यंजगतिऋजवस्तेकतिपये॥ चिरंचित्तेतेषांसुकृतनलभरतस्थि

तिमियादियंव्यासारण्यप्रवरमुनिशिष्यस्यभणितिः॥ कविराधुनिकश्चिरन्तनोवानविशेषः
कचिदस्तिसज्जनानाम॥ श्रयनेवजितंमयायदेषांमतिलोकेषुगुणेषुपक्षपातः॥ इतिश्रीपण्डि
तपारिजातकट्टारमल्लेत्यादिविरुदराजिविराजमानश्रीमदनपालपुत्रमान्धात्रनिबन्धेम
हार्णवाभिधानेकर्मविपाकेग्रहप्रकरणंसमाप्तम॥ सं॰ १५७६ आश्विनवदि॰ ४ सोमे॰
ग्रन्थसङ्ख्या॰ १८००

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017